

Internetconsultatie

Voorontwerp wet Registermediator

Amersfoort : 23 mei 2013

Betreft : internetconsultatie

Geachte heer, mevrouw,

Hierbij ontvangt u onze reactie op het initiatief wetsvoorstel van de
Wet Registermediator.

Met vriendelijke groet,
Mediation Trainingsinstituut MTi B.V.

Toos Bik
Pauline Houweling
Kees van der Hoek
Hein Westerouen van Meeteren

Reactie van Mediation Trainingsinstituut MTi op initiatiefwetsvoorstel “wet Registermediator”
door Ard van der Steur c.s., ter consultatie voorgelegd op 25 april 2013

A - Opmerkingen vooraf:

1. MTi beschouwt het initiatiefvoorstel als een belangrijke stap in de richting van een volwassen mediation aanpak, geheel in lijn met de te verwachten verdere ontwikkeling van Mediation in Nederland. Mooi dat mediation onderdeel wordt van ons rechtsstelsel.
2. MTi juicht de wetsontwerpen inzake bevordering in het burgerlijk recht en bestuursrecht toe.
3. Eén door de overheid erkend en goedgekeurd register voor mediators, verschoningsrecht voor mediators in dat register en stuiting van bepaalde verjaringstermijnen is in lijn met de Europese richtlijn en biedt duidelijkheid aan burgers, bedrijven en overheidsinstanties.
4. MTi mist aansluiting bij de ontwikkelingen die de afgelopen jaren in Nederland op het gebied van mediation hebben plaatsgevonden en die door de indiener terecht worden genoemd.
5. MTi betreurt de voorgenomen juridisering van het instrument mediation en het beroep van mediator, zoals met name blijkt uit de voorgestelde AMvB. Een van de redenen om de inzet van mediation te bevorderen is juist de dejuridisering van een probleem. Mediation als alternatief voor een juridische procedure mag niet verworden tot een alternatieve juridische procedure.
6. Van de overheidsregistermediator wordt straks verregaande juridische kennis verlangd. Juridische mediation is een contradictio in terminis, mediation ‘in de schaduw van het recht’ is iets anders.
7. In het wetsvoorstel en in de memorie van toelichting wordt regelmatig een vergelijking gemaakt met de regelgeving rond de advocatuur, daarin schuilt het gevaar om van mediators een soort tweederangs advocaten te maken.
8. In een tijd waarin de overheid terugtreedt en minder regelgeving beoogt past o.i. niet om een instrument dat zijn kracht put uit de individuele aanpak, toegesneden op betrokkenen, situatie en aard en escalatiegraad van het conflict, zo tot in details te gaan regelen.
9. MTi constateert dat er geen sprake is van een overgangsregelingen van de huidige naar een nieuwe situatie, van het NMI register naar het wettelijk register. Daardoor dreigt er een vacuüm te ontstaan, c.q. is er een langere overgangperiode nodig.
10. Een goede opleiding is conditio sine qua non om tot kwalitatieve mediators te komen. In het voorstel is het echter onduidelijk aan welke eisen de opleidingen en de opleidingsinstituten dienen te voldoen. Een aantal van 48 uren voor de opleiding tot mediator lijkt ten enenmale onvoldoende, nu het huidige aantal uren 60 bedraagt en daar nog wel enkele opleidingsvereisten aan toegevoegd gaan worden.
11. Daar waar in het veld gewerkt wordt aan eenduidige kwaliteitseisen, zoals in het huidige NMI register, zet het wetsvoorstel aan tot een splitsing in twee soorten mediators, namelijk NMI registermediators en overheidsregistermediators waarvan het maar de vraag is of de overheidsregistermediators meer garantie op kwaliteit kunnen bieden op kwaliteit. Dat was nu juist het dilemma waar het NMI zich voor gesteld zag toen er zowel gecertificeerde als niet gecertificeerde mediators waren.

B - Enkele artikelen nader beschouwd

Artikel 1 geeft een opsomming van enkele in de initiatiefwet genoemde begrippen, de volgorde van die begrippen strookt niet met de volgorde in behandeling, dat wekt wellicht verwarring.

Artikel 2 bepaalt dat Onze Minister houder is van het register en dat hij een 'beheerder' kan aanwijzen, het is aan te bevelen om een onafhankelijke beheerder aan te wijzen, dat zou naar onze mening heel goed de stichting NMI kunnen zijn.

Artikel 3 geeft een o.i. vrij willekeurige opsomming van nader te bepalen competenties, ervarings- en opleidingseisen en koppelt daar een beroepsaansprakelijkheidsverzekering aan vast. Eisen die bij AMvB nader bepaald kunnen worden, worden in dit artikel vrij concreet benoemd, inclusief de mogelijkheid om vrijstelling te kunnen verlenen. Het is wenselijk om dit veel eenduidiger te verwoorden. Het kader in de wet met verwijzing naar een AMvB volstaat hier naar onze mening.

De Artikelen 4 tot en met 12 zijn uitermate detaillistisch inclusief allerlei uitzonderingen. Deze regelingen en reglementen zouden naar onze mening ook beter 'nader bepaald (of gedelegeerd) kunnen worden, bijvoorbeeld door of aan de beheerder van het register. Risico is nu dat dit tot een bureaucratisch geheel leidt. Laat ook hier de wet zich tot hoofdlijnen beperken.

Artikelen 14 en 15 bevatten bepalingen over de beëdiging. Door beëdiging is de mediator zich wellicht meer bewust van zijn bijzondere status, dit is in lijn met het bepaalde over het verschoningsrecht.

Artikelen 16 en 17 behandelen de 'Commissie Mediation', een adviesorgaan voor de minister, die kennelijk tot taak krijgt om de competenties, de opleidings- en ervaringseisen, waarvan in artikel 3 wordt gezegd dat deze nader bepaald kunnen worden, vast te stellen. Deze commissie roept bij ons de volgende vragen op. Is de commissie na vaststelling van deze eisen gereed met haar taak en wordt zij dan ontbonden? Of wordt het een commissie die gevraagd en ongevraagd advies uitbrengt? Waar wordt een dergelijke commissie "opgehangen"?

Artikelen 17 en 19 bevatten bepalingen over het gebruik van de titel Registermediator.

Artikel 20 gaat over geheimhouding, goed dat dit wettelijk wordt geregeld. Lid 2 klinkt wat omslachtig, zou wellicht duidelijker zijn wanneer daar gesteld wordt dat de mediator niet gehouden is tot geheimhouding wanneer deze zich moet verweren in het kader van klacht- of tuchtrecht.

Artikel 21 vermeldt wat de mediator zo al geacht wordt te doen of niet te doen. In lid 2 wordt van de mediator verwacht dat hij partijen informeert over het juridisch kader en dat hij de door hen gewenste oplossing toetst op evenwichtigheid van hun belangen en ook op 'misbruik' van juridische onkunde of 'feitelijk overwicht'. Los van deze multi-interpretabele begrippen is dit in strijd met het uitgangspunt dat de mediator partijen begeleidt naar een door hen gewilde optimale oplossing. Voor een juridische oplossing zijn er andere instrumenten. Voor een juridische toets zijn er andere deskundigen.

Artikel 22 geeft verschillende instanties de verplichting om overheidsregistermediators in te zetten en biedt daar in lid 2 onmiddellijk een ontsnappingsclausule voor. Wij begrijpen niet het bepaalde in lid 3, waarom zou de Raad voor Rechtsbijstand nog weer extra eisen moeten stellen, nu de wet juist beoogt om eenduidigheid te bewerkstelligen?

Artikelen 23 tot en met 47 (meer dan de helft van de artikelen in deze wet!) behandelen het tuchtrecht. Een goede klacht- en tuchtrechtregeling biedt de partijen in mediation een belangrijke kwaliteitswaarborg. Het is een vereiste dat dan zowel voor de mediator als voor de betrokken partijen duidelijkheid bestaat over waar aan getoetst zal worden.

De huidige tuchtrechtregeling heeft al veel waardevolle 'jurisprudentie' opgeleverd die hebben geholpen om de kwaliteitseisen verder aan te scherpen. Het verdient o.i. aanbeveling om hier aan te sluiten bij dat wat er al is, namelijk een onafhankelijke stichting.

Artikel 35 stelt dat voordat een klacht door de tuchtcommissie in behandeling wordt genomen de mediator en de klager 'in de gelegenheid worden gesteld om 'in een mediation' tot een vergelijk te komen'. Dit sluit aan bij de huidige klachtenregeling van het NMI, echter het gebruik van de term mediation, in plaats van klachtbehandeling, roept verwarring op. Immers klager is ontevreden over 'zijn' mediation, klaagt en krijgt dan wederom een 'mediation' voorgeschoteld. Onze voorkeur gaat uit naar de volgende omschrijving: 'in de gelegenheid worden gesteld om door middel van klachtbehandeling tot een vergelijk te komen.'

Samenvattend:

Positief dat:

- mediation als zodanig wettelijk erkend en verankerd gaat worden.
- er voor burgers duidelijkheid komt in de vorm van een overheidsregister voor mediators met uniforme eisen
- mediation wettelijk wordt bevorderd als instrument om geschillen te beslechten.

Onduidelijkheid over:

- opleidingseisen (assessment?) en opleidingsinstituten,
- de verantwoordelijkheid van mediators voor de inhoud van een oplossing,
- inbreng van (NMI-)ervaring, kennis en kwaliteit.
- overgangsregelingen

Te betreuren dat

- mediation en het beroep van mediator ernstig wordt gejuridiseerd,
- volslagen wordt voorbijgegaan aan al hetgeen door jarenlange inzet van velen al is ontwikkeld aan kwaliteit en ervaring.
- Mediation tot onderdeel verwordt van de 'juridische keten'
- Grote groepen zeer capabele mediators straks 'buiten de boot' vallen
- Er teveel nadruk ligt op de juridische aanpak zodat de essentie van mediation, namelijk komen tot de kern van het conflict, niet langer opportuun lijkt.

Wij herhalen graag nog ons credo: Mediation als alternatief voor een juridische procedure mag niet verworden tot een alternatieve juridische procedure.

Uiteraard zijn partners en medewerkers van Mediation Trainingsinstituut MTi van harte bereid tot nader overleg en constructieve bijdragen.